

Er I ikke de kristne spejdere ...?

Kirken Underviser har talt med Mette Lundegaard fra KFUM-spejderne

Af Preben Medom Hansen, medarbejder i kk44 skoletjenesten i Silkeborg

Kan du beskrive, hvad det er for en udvikling KFUM-spejdernes tilgang til kristendom og forkyndelse har gennemgået de sidste år?

Det var jo fordi, at der var et behov. Historien lidt længere tilbage er, at for ca. 20 år siden havde vi et forkyndelsesudvalg, der hvert år spyttede forkyndelsesmaterialer ud til hvert spejderår. Det blev efterhånden sådan, at alt hvad der handlede om forkyndelse og kristendom, det kom udvalget til at stå for. Derfor blev det besluttet, at opgaven og ansvaret skulle deles ud. Sådan at de enkelte områder – børneudvalget, ungeudvalget, roverudvalget (for voksne spejdere) osv. – selv skulle udvikle forkyndelsesmate-

rialer til deres områder. Men ret hurtigt blev det sådan, at alles ansvar blev til ingens ansvar. Der var ikke en retning for det fra korpsets side. I mange lokale grupper blev der selvfølgelig stadig lavet godt arbejde. Men den nye ledergeneration oplevede ikke, at vi fra korpsets side prioriterede det kristne. Derfor besluttede vores landsmøde for tre år siden, at der dels skulle udnævnes en »forkyndelsesleder« og dels oprettes en styregruppe for kristendom. Så organisatorisk har forkyndelse og kristendom fået en meget mere central placering – og arbejder tæt sammen med hovedbestyrelsen. Og så bliver der løbende udviklet nye forkyndelsesmaterialer.

»Ledergruppen har et fælles ansvar for, at der bliver holdt andagt.«

På landsmødet i 2018 blev det også besluttet, at der skulle sættes fokus på den enkelte leders ansvar, og formuleringen kom til at lyde, at »alle ledere skal være villige til at udfylde en kristen ledergerning« (Rapport fra landsmødet). Og hvad ligger der så i det? Det har vi heller ikke formuleret nogen steder. Det betyder ikke, at alle ledere skal holde andagt – ligesom det nødvendigvis ikke er alle ledere, der kan instruere i pionering eller synge for til bæversangen. Men ledergruppen har et fælles ansvar for, at der bliver holdt andagt.

Så vores første opgave har været at italesætte det med kristendom og forkyndelse. Og vi oplever i høj grad, at der er hul igennem til lederne – at de gerne vil det her; men ved bare ikke altid hvordan.

Når nogen spørger: »Er I de kristne spejdere?« så er der mange ledere, der synes, det er svært at finde et godt svar. Hvordan kan det være?

Det vi oplever og hører er, at mange ledere mangler et sprog – en fortælling – omkring vores forhold til det kristne. Det handler både om, at man som leder måske ikke er afklaret med, hvor man selv står i forhold til kristendommen, men også, at man ikke er vant til at formulere sig omkring det. Og selvom man måske ikke selv er helt afklaret, så kan man godt fortælle, hvad vi som organisation står for. Her har vi fra korpsets side været for dårlige til at hjælpe vores ledere. En af de ting, vi er i gang med, er simpelthen at formulere nogle sætninger, som lederne kan vælge at bruge, når fx en forælder spørger »Er I ikke de kristne spejdere?« Det er sætninger som:

Vi er en del af sognets børne- og ungearbejde. Og
Forkyndelse og kristendom er en del af vores spejderarbejde.

Hvordan kan sognet og spejderne bruge hinanden?

Vi oplever, at samarbejdet er meget personbåret. De steder, hvor der fx sidder en i me-

Bæversangen

1. Jeg er en lille bæver, som altid finder vej,
jeg er så rask og væver og vi er fler' end mig.
2. Vi bor i bæverdammen, hvor pelsen tit
blí'r våd,
vi svømmer alle sammen, behøver ingen båd.
3. Når dæmninger vi laver, så pænt vi
følges ad,
og knurrer vore maver, vi gnaver bark
og blad.
4. Vi bævere højt kan bære, på evner hver
for sig,
men vinder flokkens ære, på fællesska-
bets vej.

nighedsrådet, som også er spejder, er der tit et godt samarbejde. Men vi hører også de her historier, hvor lederne siger: »Vi vil da gerne samarbejde med sognet, de kan bare ringe ...« Og ovre i præstgården siger præsten: »Vi vil da gerne lave noget sammen med spejderne – de skal bare ringe.«

Mange steder har man lokale traditioner, hvor sognet fx har en årlig gudstjeneste, hvor spejderne deltager. Og de steder, hvor der ikke er sådan en tradition, har jeg svært ved at forestille mig, at begge parter ikke ville synes, det var en god ide at få sådan en tradition.

Men kommer der ikke let en arbejdsdeling, hvor præsten står for gudstjenesten og alt det med kristendom, og spejderne hjælper med stoleopstilling og sørger for bål og æbleskiver?

Helt sikkert! Vi skal jo ikke kun være dem med fanerne og æbleskiverne - det kan vi også være – men jeg tænker, at spejderne skal involveres i selve gudstjenesten. Og det kræver, at spejderleder og præst snakker om, hvad der skal foregå til selve gudstjenesten. Og ja, det tager noget tid. Men det giver mening, for så skal spejderne måske bruge to aftener på at forberede deres bidrag til gudstjenesten. På den måde kommer spejdere og lederne sammen til at forholde sig til det kristne. BUSK-gudstjenesten (BUSK = Børn-Unge-Sogn-Kirke) kunne være et oplagt sted at starte, fordi der her bliver lavet materialer, som er lige til at gå til for både præsten og spejderlederen.

»Men vi vil gerne holde fast i, at kristendom handler om mere end næstekærlighed.«

Hvor håber du, at KFUM-spejderne er om fem år i forhold til »det med kristendommen?«

At vi har nemmere ved at snakke om det. At vi ikke er så forskrækkede over at sige »andagt,«

»forkyndelse,« »Jesus« og »Gud« højt. Jeg oplever, at mange har lettere ved fx at tale om »næstekærlighed« og »næstekærlige principper«. Så er alle med. Men vi vil gerne holde fast i, at kristendom handler om mere end næstekærlighed. At det også handler om, at jeg har en relation til en Gud, der har skabt mig. Vores arbejde med kristendom skal både handle om den vandrette relation til andre mennesker og den lodrette relation til Gud. Og begge dimensioner skal være med, for at en andagt skal kaldes en andagt.

Men bliver I ikke også nødt til at tage alvorligt, at mange – både børn og spejderledere – har det svært med fx et ord som forkyndelse? Måske fordi man forbinder det med »mission,« »omvendelse« og »envejskommunikation?«

Er der ikke brug for at finde nogle andre og nye ord for »den lodrette dimension?«

I KFUM-Spejdernes formål står der, at vi skal »lade børn og unge møde det kristne evangelium« – og det, synes jeg faktisk, er en fin formulering. Vi skal ikke påtvinge dem noget, men vi skal lade dem møde kristendommen og stå ved, at det er det, vi gerne vil. Hvordan det så bliver modtaget, det er op til den enkelte.

Vi har heller ikke en særlige teologi. Vi har ikke en formulering om: »Hvad er det så, vi tror på som spejdere?« Og det skal vi heller ikke have. Vi er en folkekirkelig bevægelse. Det betyder, at vi skal være lige så brede som folkekirken er – og den er bare bred ...

Mette Lundegaard er forkyndelsesleder for KFUM-Spejderne i Danmark og formand for Styregruppen for Kristendom og Forkyndelse